

Handläggare
Gunneriusson Karlström Märit

Datum
2017-06-14

Diarienummer
UBN-2017-2987

Utbildningsnämnden

Yttrande över SOU 2017:35 Samling för skolan – nationell strategi för kunskap och likvärdighet

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att lämna yttrande över kapitel 8.2 i Skolkommissionens betänkande enligt bilagt förslag.

Bakgrund

Utbildningsdepartementet har remitterat Skolkommissionens betänkande Samling för skolan – nationell strategi för kunskap och likvärdighet (SOU 2017:35) till ett antal myndigheter, kommuner och organisationer. Uppsala kommun är inte utvald remisskommun, men då betänkandet innehåller förslag som har stor påverkan på nämndens verksamhet bör ett yttrande lämnas på kommunens eget initiativ.

Remissen hanteras i två delar. I det första skedet ska yttrande avseende kapitel 8.2 vara inlämnat senast den 5 augusti. Detta avsnitt berör frågor om skolsektorns finansiering. I nästa skede lämnas yttrande över övriga förslag i betänkandet. Detta ska vara inlämnat till den 30 september 2017 och kommer alltså att behandlas vid nämndens sammanträde i september.

I kapitel 8.2 lämnas följande förslag. En utredning bör tillsättas i syfte att dels etablera miniminivåer för huvudmännens resurser för undervisning och elevhälsa, dels analysera förutsättningarna för ett sektorsbidrag eller andra former av nationell finansiering av skolan. Kommissionen föreslår ett villkorat statsbidrag till huvudmännen för undervisning och elevhälsa. Bidraget baseras på socioekonomiskt betingade förutsättningar, med infasning över tre år. Bidraget avser förskoleklass och grundskola. Kommissionen menar att 6 miljarder kronor är en avvägd nivå, i syfte att möjliggöra undervisning av hög kvalitet och kompensatoriska insatser för en likvärdig utbildning. Statsbidraget regleras i en förordning, med villkoret att kommunerna och de enskilda huvudmännen förbinder sig att inte reducera egna medel till undervisning och elevhälsa under den tid som de uppbär bidraget. SCB får i uppdrag att årligen ta fram ett socioekonomiskt index till grund för fördelningen av statsbidraget. Indexet ska även, tillsammans med ett för varje huvudman specifikt genomsnittsbelopp för undervisning och elevhälsa, utgöra vägledning för huvudmännens fördelning

Föredragning

Utbildningsnämnden föreslår yttra att det är av stor vikt att den föreslagna utredningen om miniminivåer och sektorsbidrag ger en tydlig beskrivning av de långtgående konsekvenserna av förslagen.

Uppsala kommun ser positivt på förslaget om att mer resurser tillförs skolan, men bedömer att kunskapen är bristfällig om hur effektivt det är att använda socioekonomiska resursfördelningsmodeller för att öka likvärdigheten och förbättra kunskapsresultaten. Det finns idag många kommuner som har erfarenhet av att arbeta med sådana modeller. Uppsala kommun föreslår därför att dessa erfarenheter tas tillvara och att det görs en utvärdering av hur fördelade resurser används.

För att försäkra sig om att de tillförda resurserna verkligen bidrar till förbättrade elevresultat är det nödvändigt att kunna följa upp vad medlen används till. Uppsala kommun föreslår därför att kommissionens förslag utökas med tydliga direktiv om hur resurserna ska användas.

Yttrandet redovisas i sin helhet i bilaga.

Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

Handläggare
Märit Gunneriusson Karlström

Datum
2017-06-14

Diarienummer
UBN-2017-2987

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Skolkommisionens slutbetänkande Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet, SOU 2017:35

Uppsala kommun vill lämna ett yttrande gällande Skolkommisionens slutbetänkande: *Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet* SOU 2017:35. Yttrandet avser kapitel 8.2 i betänkandet, som tar upp frågor om statlig finansiering av skolan. Här lyfts de punkter kommunen särskilt vill belysa.

Kommisionen föreslår en utredning för att fastställa miniminivåer för kommuners resurser till undervisning och elevhälsa samt eventuell statlig helfinansiering av skolan. Uppsala kommun ser det som positivt att en fördjupad utredning görs om skolans finansiering. Kommunen konstaterar dock att både en etablering av miniminivå och eventuellt sektorsbidrag är förslag som ingriper djupt i den kommunala självstyrelsen. Det är därför av stor vikt att utredningen belyser de långtgående konsekvenserna av dessa förslag. Att nationellt finansiera skolan, men låta ansvaret för hur resurserna används ligga kvar hos kommunerna, försvårar ett effektivt utnyttjande av resurserna. En fastställd miniminivå riskerar samtidigt att låsa arbetssätt för huvudmannen och göra verksamheten ineffektiv.

Uppsala kommun ser positivt på förslaget om att mer resurser tillförs skolan. Det belopp som föreslås, 6 miljarder kronor, är ett betydande tillskott och det är då väsentligt att det också säkerställs att medlen används på ett effektivt sätt. Pengarna ska fördelas utifrån en socioekonomisk modell. Modellen bygger på faktorer som enligt forskning har betydelse för skolresultaten. Det index som räknas ut per huvudman och skolenhet ska ge vägledning om hur huvudmannen kan fördela sina medel.

Uppsala kommun bedömer att kunskapen är bristfällig om hur effektivt det är att använda socioekonomiska resursfördelningsmodeller för att öka likvärdigheten och förbättra kunskapsresultaten. Det finns idag många kommuner som har erfarenhet av att arbeta med sådana modeller. Uppsala kommun föreslår därför att dessa erfarenheter tas tillvara och att det görs en utvärdering av hur fördelade resurser används.

För att försäkra sig om att de tillförda resurserna verkligen bidrar till förbättrade elevresultat är det nödvändigt att kunna följa upp vad medlen används till. Uppsala kommun föreslår därför att kommissionens förslag utökas med tydliga direktiv om hur resurserna ska användas. I förslaget ges redan exempel på insatser som forskning visat ger förbättrade resultat för eleverna. Dessa exempel kan bli vägledande för inom vilka ramar insatserna kan göras och utgöra grunden för de bidragsansökningar huvudmännen ska göra.

Om inte de olika ersättningsmodeller som finns idag ger ett tillräckligt underlag för en utvärdering, förordar Uppsala kommun ett genomförande i mindre skala. Den angivna tidsramen är mycket snäv för ett så omfattande förslag. Ett förslag i mindre skala kan genomföras utan att röra de riktade statsbidrag som finns idag.

Caroline Hoffstedt
Utbildningsnämndens ordförande

Lars Niska
Nämndsekreterare